

Olje- og energidepartementet
Att: Avd. direktør Gaute Erichsen
PB. 8148 Dep
033 Oslo

Vår saksbehandler/tlf.
Espen Forsberg Holmstrøm,

Vår ref.
12/9725
Deres ref.
10/1989

Oslo,
11.01.2013

Svar på høringsbrev – Konsekvensutredning i åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i havområdene ved Jan Mayen

Forskningssrådet takker for anledning til å kommentere på forslag til program for konsekvensutredning i åpningsprosessen for petroleumsvirksomhet i havområdet ved Jan Mayen.

Forslaget til program er godt gjennomarbeidet og dekker relevante problemstillinger i forbindelse med mulig fremtidig petroleumsvirksomhet i området. I tillegg har vi utarbeidet enkelte omformuleringsforslag og tillegg som vi mener kan være med på å tydeliggjøre bestemte momenter.

Kunnskapsstatus – 2.2 Kunnskapsgrunnlag for naturmiljø

I konsekvensutredningen pekes det på at det finnes lite data/kunnskap om sammenhengen mellom hydrografiske forhold og forekomstene av viktige produksjonsområder for dyreplankton. Dette viser at det fremdeles er et stort behov for helt grunnleggende forskning som kan belyse økologiske sammenhenger, avgjørende for energiomsetning i disse havområdene.

4.1 Rammebetingelser

Forskning og utvikling er viktig for en mer sikker og miljøvennlig utvinning på norsk sokkel. Gjennom forskningsprogrammet PETROMAKS 2 og piloteringsprogrammet DEMO2000, støtter myndighetene en rekke prosjekter med hensikt å redusere risiko for storulykker, utslipp til sjø og luft.

Konsekvenser for miljø ved petroleumsvirksomhet- 4.2 Regulære utslipp til sjø

Enkeltarters sårbarhet er en av faktorene som avgjør om arktiske økosystem reagerer på utslipp fra petroleumsvirksomhet på samme måte som tempererte økosystemer. Sårbarhet kan overskygges av faktorer som utslippsforhold, klima, økologisk sesongvariasjon, og fordeling av bestander i tid og rom. Det er et sterkt behov for forskning som kan belyse hvilken betydning disse faktorene har for total økologisk sårbarhet overfor olje og andre utslipp fra petroleumsvirksomhet i Arktis.

Det er fortsatt stor usikkerhet forbundet med hvorvidt effekter på individer og samfunn i nærområdet for et utslipp har ringvirkning på større områder, populasjoner og samfunn. Økt kunnskap om individeffekter er neppe tilstrekkelig for å forutsi effekter på høyere nivå, siden konsekvenser for bestander og samfunn sannsynligvis i langt større grad styres av sesong, populasjoners forekomst i tid og rom og oseanografiske faktorer, enn av helsetilstand hos de individene som blir eksponert. Betydningen av slike storskalafaktorer er bare i liten grad studert.

Dersom områdene ved Jan Mayen skal åpnes for petroleumsvirksomhet er det avgjørende at det finnes et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og at man har de nødvendige virkemidlene for å sikre en forsvarlig bærekraftig bruk/utnyttelse av dette viktige havområdet. Dermed er det også et behov for å utvikle best mulig metodikk for responsstrategier som ivaretar og utvikler forståelse av de samlede miljøeffektene av oljeutslipp og kjemikalier.

Barrierestyring og nye indikatorer for risiko - 6.7 Risikoreduserende tiltak

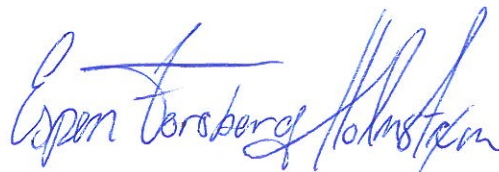
De forholdene som vil kunne sette nye rammer for utbygningsløsninger i Jan Mayen området er i første rekke de store avstandene til fastland, mulighet for havis i den nordlige delen og økt sannsynlighet for jordskjelv (OD, 2012). Nye måter å integrere hensynet til slike forhold i utbygningsløsninger kan være med på å endre tekniske, operasjonelle, og organisatoriske forhold og dermed endre bidraget til risiko for storulykker.

Det er derfor et behov for FoU relatert til barrierestyring og nye indikatorer for storulykker som tar inn over seg disse faktorene. Viktige områder vil være identifisering av tekniske, organisatoriske og operasjonelle barriereelementer, etablering av ytelseskrav til disse, samt formidle relevant informasjon om risikobildet og ulike barrierers funksjon.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Siri Helle Friedemann
Avdelingsdirektør
Avdeling for petroleum
Divisjon for energi, ressurser og miljø

Espen Forsberg Holmstrøm
Rådgiver
Avdeling for petroleum